

Byla C-595/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. rugsėjo 27 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bayerisches Verwaltungsgericht Ansbach (Vokietija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. rugsėjo 22 d.

Pareiškėja:

LSI – Germany GmbH

Atsakovė:

Freistaat Bayern (Bavarijos federalinė žemė)

Pagrindinės bylos dalykas

Maistą reglamentuojantys teisės aktai – Reglamentas Nr. 1169/2011 – 17 straipsnio 5 dalis, siejama su VI priedo A dalies 4 punktu – Sąvokos „produkto pavadinimas“ aiškinimas

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 VI priedo A dalies 4 punkte vartojama sąvoka „produkto pavadinimas“ turi būti aiškinama kaip reiškianti tą patį kaip ir „maisto produkto pavadinimas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 17 straipsnio 1–3 dalis?
2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

Ar „produkto pavadinimas“ yra pavadinimas, kuriuo maisto produktas siūlomas prekyboje ir reklamoje ir kuriuo jis vartotojams yra visuotinai žinomas, net jei tai nėra maisto produkto pavadinimas, o saugomas pavadinimas, prekės ženklas ar išgalvotas pavadinimas, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 17 straipsnio 4 dalį?

3. Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar „produkto pavadinimą“ gali sudaryti du elementai, iš kurių vienas yra pagal prekių ženklų teisės aktus saugomas, ne su atskirais maisto produktais susijęs bendrinis žodis ar hiperonimas, kuriuo pavadinant atskirus produktus pridedamas juos sukonkretinantis papildomas žodis (kaip antra produkto pavadinimo dalis)?

4. Jei į trečiąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Kuriuo iš dviejų produkto pavadinimo elementų reikia remtis, pateikiant papildomus duomenis pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 VI priedo A dalies 4 punkto b papunktį, jeigu ant pakuotės išspausdintų dviejų produkto pavadinimo elementų dydis yra skirtingas?

Nurodomi Sąjungos teisės aktai

2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011, p. 18; klaidų ištaisymas OL L 266, 2016, p. 7), 18 konstatuojamoji dalis, 17 straipsnis ir VI priedo A dalies 4 punktas

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 45 t., p. 200; klaidų ištaisymas OL L 252, 2013, p. 51), 2 straipsnio 10 punktas bei 54 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies b punktas

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, 16 straipsnis

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Pareiškėja gamina produktą, kurį platina naudodama prekybinį pavadinimą „BiFi The Original Turkey“, ir pateikia jį į rinką kaip mažmeninėje prekyboje

parduodamą fasuotą maisto produktą. Gamyboje naudojamas palmių aliejus ir rapsų aliejus. Pagal Vokietijos prekių ženklų teisės aktus „BiFi The Original“ yra žodinis ir vaizdinis prekių ženklas, pagal Sąjungos prekių ženklų teisės aktus – vaizdinis prekių ženklas.

- 2 Už maisto produktų priežiūrą atsakinga institucija, laikydama maisto produkto etiketę netinkama, 2019 m. sausio 7 d. priėmė sprendimą, kuriame, be kita ko, nurodė:

„[Pareiškėjai] <...> uždraudžiama pateikti į rinką produktą, vadinamą [„]Paukštienos mini saliamis su augaliniais riebalais ir aliejais[“] (vok. *Geflügel-Minusalami mit pflanzlichem Fett und Öl*), pagrindiniame regėjimo lauke nurodytu produkto pavadinimu [„]BiFi 100 % Turkey[“] <...> šalia produkto pavadinimo nepateikiant duomenų apie naudotus komponentus tokio dydžio rašmenimis, kurių x aukštis siekia bent 75 % produkto pavadinimo rašmenų aukščio ir kurie negali būti mažesni nei [Reglamento Nr. 1169/2011] 13 straipsnio 2 dalyje nustatytas minimalus dydis.“

- 3 Šį sprendimą pareiškėja apskundė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.
- 4 2019 m. 2-ą ketvirtį pareiškėja etiketę pakeitė. Pakuotės priekio pagrindiniame regėjimo lauke dabar matyti „BiFi The Original“ ir – priklausomai nuo pakuotės dydžio – šalia arba apačioje „Turkey“. Virš žodžio „Turkey“ pateikiamas juodos spalvos kalakuto vaizdas. Ant nugarinės etiketės maisto produktas atitinkamai prieš komponentų sąrašą vadinamas „Paukštienos mini saliamis su palmių ir rapsų aliejumi“. „BiFi“, „The Original“ ir „Turkey“ rašmenų dydis yra skirtingas: „BiFi“ yra didžiausio dydžio, „The Original“ – mažiausio.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 5 Skundžiamame sprendime nustatytas draudimas grindžiamas Reglamento Nr. 882/2004 54 straipsnio 1 dalimi ir 2 dalies b punktu. Uždrausti pateikti maisto produktą į rinką leidžiama tik tuomet, kai yra „neatitikimas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 882/2004 2 straipsnio 10 punktą. Nagrinėjamu atveju gali būti neatitikimas Reglamento Nr. 1169/2011 17 straipsnio 5 dalies, siejamos su VI priedo A dalies 4 punktu, nuostatai. Nagrinėjamo maisto produkto atveju minėtosios nuostatos sąlygos yra įvykdytos. Pakankamai informuotas ir protingai pastabus bei nuovokus vartotojas (žr. 1998 m. liepos 16 d. Sprendimą *Gut Springenheide ir Tusky* (C-210/96, EU:C:1998:369, 31 punktą)) tikisi, kad saliamis buvo pagamintas naudojant gyvulinius riebalus. Šie gyvuliniai riebalai nagrinėjamu atveju buvo pakeisti augaliniais (konkrečiai – palmių ir rapsų aliejumi).

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

- 6 Vertinant konkretų ženklavimo apipavidalinimą pagal Reglamento Nr. 1169/2011 17 straipsnio 5 dalį, siejamą su VI priedo A dalies 4 punktu, svarbu tai, kaip reikia aiškinti VI priedo A dalies 4 punkte vartojamą sąvoką „produkto pavadinimas“.
- 7 Pareiškėjos nuomone, „produkto pavadinimas“ reiškia tą patį kaip ir Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 17 straipsnio 1 dalyje minimas maisto produkto pavadinimas. Atsakovė, priešingai, mano, kad „produkto pavadinimas“ ir 17 straipsnio 1 dalyje minimas maisto produkto pavadinimas yra teisinės sąvokos, kurias reikėtų atskirti. Jos teigimu, „produkto pavadinimas“ gali būti maisto produkto pavadinimas, bet taip pat išgalvotas pavadinimas arba prekių ženklas, kaip tai suprantama pagal Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 17 straipsnio 4 dalį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo manymu, neįmanoma vienareikšmiškai nustatyti, kuris aiškinimas teisingas arba kaip ši sąvoka turi būti aiškinama.
- 8 **Formuluotė** rodo, kad teisingas gali būti ir vienas, ir kitas aiškinimas. Remiantis sąvokos „produkto pavadinimas“ prasme, natūralus kalbos supratimas sako, kad ji reiškia pavadinimą, kuriuo produktas paprastai vadinamas siekiant atskirti jį nuo kitų produktų. Tačiau tai gali būti ir maisto produkto pavadinimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1169/2011 17 straipsnio 1 dalį, ir kitas pavadinimas, kuriuo maisto produktas prekyboje ir reklamoje siūlomas vartotojams ir kuriuo jis vartotojams yra visuotinai žinomas, taip pat prekių ženklas ar išgalvotas pavadinimas, kaip tai suprantama pagal reglamento 17 straipsnio 4 dalį.
- 9 Iš Reglamento Nr. 1169/2011 **struktūros** taip pat nematyti vienareikšmių atspirties taškų. Pavyzdžiui, Reglamento Nr. 1169/2011 17 straipsnio 5 dalis galėtų būti pagrindas teigti, kad produkto pavadinimas suprantamas kaip maisto produkto pavadinimas pagal reglamento 17 straipsnio 1 dalį, nes joje nurodoma, kad VI priede pateikiamos specialiosios nuostatos dėl maisto produkto pavadinimo. Kita vertus, šioje dalyje taip pat nustatyta, kad VI priede nurodyti „kartu“, t. y. papildomai prie maisto produkto pavadinimo, teikiami duomenys. VI priedo A dalies pavadinimas savo ruožtu rodo, kad produkto pavadinimas ir maisto produkto pavadinimas reiškia tą patį, nes jame kaip A dalies turinys nurodyti maisto produkto pavadinimo papildomi duomenys: taip veikiausiai susiejama su pavadinimu, kaip tai suprantama pagal reglamento 17 straipsnio 1 dalį.
- 10 Kadangi Reglamento Nr. 1169/2011 konstatuojamosiose dalyse nepateikiama konkrečios informacijos dėl jo VI priedo A dalies 4 punkto, sunku nustatyti, kokie yra nuostatos **prasmė ir tikslas**. Nei reglamento 17 straipsnio 5 dalyje, nei VI priede – ne taip, kaip reglamento 7 straipsnyje – nenurodyta, kad normos tikslas yra apsaugoti vartotojus nuo klaidinimo. Naudodamas saugomą pavadinimą, prekių ženklą arba išgalvotą pavadinimą, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1169/2011 17 straipsnio 4 dalį, maisto verslo operatorius tam tikru būdu nukreipia dėmesį nuo maisto produkto pavadinimo pagal 17 straipsnio

1 dalį, nes reklamoje jis paprastai nurodo pavadinimą pagal 17 straipsnio 5 dalį ir todėl vartotojai jį žino geriau nei maisto produkto pavadinimą pagal 17 straipsnio 1–3 dalis. Taigi Reglamento Nr. 1169/2011 VI priedo A dalies 4 punkto paskirtis galėtų būtų garantuoti skaidrumą ir pakankamą vartotojo informavimą, bent jau 4 punkto atvejais užtikrinant, kad informacija apie pakeistas sudedamąsias dalis ar komponentus ant pakuotės būtų pateikta panašaus dydžio rašmenimis kaip ir pavadinimas pagal reglamento 17 straipsnio 4 dalį. Tai, ar sudedamoji dalis ar komponentas buvo pakeistas kita sudedamąja dalimi ar komponentu, taip pat yra informacija, kuria dauguma vartotojų yra labai suinteresuoti, kaip tai suprantama pagal reglamento 18 konstatuojamąją dalį. Tai reikėtų, kad produkto pavadinimas bet kuriuo atveju nėra tas pats, kaip ir Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 17 straipsnio 1 dalyje minimas maisto produkto pavadinimas.

Dėl trečiojo klausimo

- 11 Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, o į antrąjį – teigiamai, kyla klausimas, kas konkrečiu atveju yra „produkto pavadinimas“, nes naudodama prekių ženklą „BiFi“ pareiškėja į rinką pateikia įvairius produktus, atitinkamai pridėdama konkretų maisto produktą žymintį elementą.
- 12 Kadangi nei VI priedo A dalies 4 punkte, nei likusiame Reglamento Nr. 1169/2011 tekste „produkto pavadinimo“ sąvoka neapibrėžiama, jame nieko nesakoma ir apie tai, ar produkto pavadinimas gali būti sudarytas iš hiperonimo ir konkretų produktą žyminčio specifinio elemento. Be to, atsižvelgiant į tai, kad Reglamento Nr. 1169/2011 VI priedo A dalies 4 punkte nustatyta sąlyga, jog jame įtvirtinta ženklinimo pareiga taikoma tik tuo atveju, kai konkretaus maisto produkto atveju viena iš sudedamųjų dalių ar komponentų buvo pakeista, nustatant produkto pavadinimą reikia remtis vien tik šiuo konkrečiu maisto produktu. Kai pavadinimas, kuriuo maisto produktas prekyboje ir reklamoje siūlomas vartotojams ir kuriuo jis vartotojams yra visuotinai žinomas, susideda iš kelių elementų, tai yra produkto pavadinimas konkrečiu atveju. Atitinkamai visiškai pagrįstai galima teigti, kad produkto pavadinimą gali sudaryti du ar daugiau elementų.

Dėl ketvirtojo klausimo

- 13 Jeigu į trečiąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, kyla tolesnis klausimas, kuria produkto pavadinimo dalimi reikia remtis nustatant papildomų duomenų rašmenų dydį pagal Reglamento Nr. 1169/2011 VI priedo A dalies 4 punkto b papunkčio reikalavimus.
- 14 Šiuo atžvilgiu aiškinimas gali būti įvairus. Viena vertus, galima remtis produkto pavadinimo elementu, kurio rašmenų dydis yra didžiausias. Toks aiškinimas būtų tinkamiausias siekiant vartotojo informavimo tikslo. Kita vertus, būtų galima remtis mažiausio ant maisto produkto pakuotės atspausdinto elemento rašmenų dydžiu. Pastarąjį aiškinimą patvirtinta tai, kad tokiu atveju maisto verslo operatoriaus laisvė užsiimti verslu (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos

16 straipsnis), nustatant tokią ženklavimo pareigą, būtų mažiausiai ribojama. Galiausiai būtų galima remtis ir to produkto pavadinimo elementu, kuris tiksliau apibūdina maisto produktą ir kuris nėra bendrinis žodis ar prekių ženklas, rašmenų dydžiu.

DARBINIS VERTINIMAS